

Op het menu

Naar boven kijken

Isabelle Larmuseau

Deze zomer deelde onze toekomstige minister-president Jan Jambon mee dat het zijn ambitie was om, als formateur van een nieuwe Vlaamse regering, een regeerakkoord te maken *'dat Vlaanderen naar boven doet kijken'*. Onze toekomstige regeringsleider verduidelijkte dat we dit ook letterlijk mogen nemen: kijken naar het Noorden. Nederland en Scandinavië zouden de voorbeelden zijn waar hij met Vlaanderen naartoe wil.

Sindsdien werd onze nieuwsgierigheid op de proef gesteld. De regeringsvorming duurde langer dan voorspeld. Het was gissen welke omgevingsbeleidsthema's aan bod zouden komen in het regeerakkoord. Gissen was het ook naar de namen van de bevoegde ministers.

Inmiddels zijn we een stap verder: alle namen zijn genoemd en het lijvige regeerakkoord is vrijgegeven. Zal Vlaanderen zo ver naar boven kijken, dat een verschot in de nek dreigt?

Dat Nederland een gidsland is, weten we op omgevingsrechtelijk vlak reeds langer. Toch bereikt ons uitgerekend nu angstaanjagend nieuws uit het Noorden. Nederland gaat momenteel gebukt onder de nasleep van de veroordeling van zijn Programmatische Aanpak Stikstof door het Europese Hof van Justitie. Duizenden vergunningen en meldingen van landbouwbedrijven staan op de helling. Ralph Frins beantwoordt de ontnuchterende vraag: zit Nederland op slot? Een vraag die niemand stelt: zit Vlaanderen op rozen? Wij moeten nog uit de PAS-startblokken schieten. Is het een teken aan de wand dat de Vlaamse bevoegdheid voor landbouw werd toebedeeld aan een andere dan de omgevingsminister?

Nederland onderzocht het bij ons onbekende vraagstuk van de toedeling van schaarse rechten in het omgevingsrecht. Annemarie Drahmman en Matthias Strubbe leggen samen de vinger op de wonde: in

geval van schaarste aan beschikbare ruimte kan ook in Vlaanderen het *'first come, first served'*-principe bij vergunningverlening in vraag worden gesteld.

Soms gaat Vlaanderen verder dan de Noorderburen: in het licht van de Europese Dienstenrichtlijn worden ruimtelijke uitvoeringsplannen door de Vlaamse bestuursrechter vernietigd, terwijl de Nederlandse bestuursrechter het houdt op validering. Uit het regeerakkoord blijkt dat ook Vlaanderen wil inzetten op een meer 'oplossingsgerichte' bestuursrechter.

Niet alles hoeft natuurlijk een 'spel zonder grenzen' te worden. Dit TOO-nummer staat bol van bijdragen 'van eigen bodem'. Helemaal op kop staan de ins en outs van ons nieuwe Decreet Gemeentewegen, in detail uiteengezet door Bastiaan Schelstraete en Yves Sternotte. Sigrid Pauwels en Esther van Zimmere focussen op de *Adaptive Law theory* in relatie tot klimaat en recht: we komen er niet met regelgeving alleen.

Na een reeks belangwekkende rechtspraakcommentaren, sluiten we af met een nieuwe rubriek 'Zonder het gerecht'. Niemand minder dan Eric Lanckswert levert hiervoor de eerste bijdrage: het leefomgevingsconflict als uitnodiging voor de ontwikkeling van onze menselijke kwaliteiten.

Samengevat blijkt in Vlaanderen veel mogelijk, zelfs zonder naar boven te kijken. Geloof in de eigen identiteit was dan ook dat andere agendapunt bij de regeringsonderhandelingen. *'Kijk mama, zonder handen!'* sublimeren in *'Kijk Vlaanderen, zonder naar boven te kijken!'*. ■